

BAJAI

FRISS UJSÁG

Megjelent minden asp.
Kiadó: Rothschild Zsigmond
Feladás szerkesztő:
FODOR KÁROLY
Szerkesztőség és kiadóhivatal
Baján Gránátos-utcz.

Egyes szám ára 2 fillér.
Házhoz hordva vagy postán
küldve.
ELŐFIZETESI ÁR:
1 hóra . . . 120 (60 kr.)
Nyomatott
a Bajai Friss Ujság szerződéssel
nyomdájában.

A király Budapesten. A pápa állapota.

A vallás-erköcsi nevelés.

A magyar pedagógiai tanterv igen helyesen, állandó helyet biztosított az ifjúság nevelésének programjában a vallás-erköcsi nevelés számára is. Elismertétek, hogy az embernek nem csak tudásra és ismeretre van szüksége, hogy az élet nehézségeivel megküzdhesen, hanem a reális tudományok ismeretei mellett ismernie kell a morális tanokat, a vallási dogmák tanait is.

Hogy aztán ki melyik vallásfelekezet parancsait tartja magára nézve a legjobban megfelelőnek, az tisztán a lelkiismeret dolga s a társadalom csak annyiban érdeklődik az a vallás, hogy az illető megtartja-e híven a vallás parancsait. A hazánkban elismert vallásfelekezetek dogmái és tanításai mind megegyeznek az állami törvények parancsaival, aki tehát betartja azokat, sem törvénytelen, sem pedig jogszabálytalan nem kerül soha üszöklőközhöz.

Mivel azonban a vallási parancsok betartása nemcsak, hogy földi jutalommal és elonórákkal nem jár, de sőt akárhánszor súlyos anyagi adókat is követel, természetesen, hogy azok megtartása csak az igazi vallásos meggyőződésben nevelte polgároktól várható. De tény az is, hogy a vallásos ember más tekintetben is sokban felülmúlja azokat, akik csupa szavelyőből vagy téves nézetek hozgatásával önként lerázták magukról a vallási parancsok bilincseit.

Pontos azonban a vallásosság külföldösen az igazságszolgáltatás gyakorlatában, mert ott az eskü, az isten nevére való hivatkozás, mint főbizonyítói eszköz szerepel. Egy híres német jogbölcsész azt állította, hogy minden állam lakoságának erkölcsössége egyenes arányban állja törvény előtti hamis esküvállomások számánnyával.

A mi törvényeink a hamis esküt igen szigorúan büntetik s innen van, hogy a pesszimisták azt állítják, hogy nátnak a-ért kevesebb arányig az eskütétel, mint más országok statisztikájában, mert sokakat visszatart a büntetéstől való félelem. Elismertjük, hogy van némi igazság ebben az okoskodásban, de a legnagyobb oknak, mely a magyar embert a hamis eskütételől visszatartja, hagyományos igazságszeretete mellett a vallásossá-

got, az egyházi és világi törvények parancsainak tiszteletét — tartjuk. Mert tévedés volna azt hinni, hogy a vallásos nevelés nem egyszerűen a társadalmi és állami élet alapja is.

Hajdan hatalmas, nagy nemzetek példái bizonyítják, hogy mikor a nép engedve a leha élet csábításainak, önkényesen megtagadta a vallás parancsai iránt az engedelmességet, csakhamar a végpusztulás örvénybe sodorta a bekövetkezett erköcsi romlás, a minden feloldozást meghaladó fejesztést anarcho.

De fontos a vallásos nevelés tisztán emberi szempontból is. Az élet küzdelmeinek kitelt ember akárhánszor juthat olyan helyzetbe, mikor mindenki elhagyja s egyetlen reménye s vigasztalása az isten irgalmasságába velett erős bte marad.

A kit csak valaha ért ilyen nagy megpróbáltatás, igen jól tudja, mennyit ér ilyenkor a vallás vigasza!

A hol az emberi ész következtetése, kutatásai és vizsgálódásait véget érnek, azontul az egyedien megnyugtató tudat az isteni mindenhatóság elismerése. A legnagyobb tudósok kivétel nélkül mind nagyon vallásos emberek voltak, a kik közül akarhany az isten tagadással indult tudományos vizsgálódásai megkezdésekor és csak késő öregességében, vagy a halálos ágyon tért vissza a hívők közé.

Az újabb időben Angolország példájára minden európai államban kétszeres figyelmet fordítanak az ifjúság vallás-erköcsi nevelésére, mert belátták azt, hogy semmi sem oly hathatós eszköz a sorsalomban és a törvényiszlet fejlesztésére, mint a jövőndő polgároknak, az ifjúságnak vallásos nevelése.

E-I. E-r.

Hírek.

— A szabászati szak-tanfolyam ügyében a kereskedelmi és iparkamara a helybeli ipartestülethez a következő átiratot intézte: Hivatkozással a fenti (1452) szám alatt küldött átiratunkra és a testület 468. számú válaszára, értesítjük a t. közönséget, hogy egyidejűleg fültegrésztel intézünk a kereskedelemügyi miniszter urhoz, hogy a Baján tervezett cipész és szabó ipari tanfolyamok rendezé-

sere szükséges összeget engedélyezze. Fél kell azonban kermünk a t. Elnökséget, hogy a cipészipari tanfolyamra jelenkezők számat 30-ra, a szabókat pedig 20—22-re egészítse ki. Megjegyezzük, hogy a kamara sulyt helyez arra, mikép a két ipari tanfolyamra jelenkezők sorába fővetessenek a szomszedező környékbeli községek azon iparosai is, kik ezen gyakorlati tanításban való részvételre hajlandók. Főkerjük a t. Elnökséget, hogy ezen községek iparosainak bevonásával a jelentkezőket kiegészíteni és velünk az eredményt legközebb november 1-ig tudatni szveskedjék Kulinyi Zsigmond k. t. titkár Szarvady Lajos s. k. elnök. Ezen átirat folytán felszólított a környékbeli község-eket, hogy a szakiparosok kik résztvenni óhajtának a szabászati tanfolyamokon, jelentkezzenek a testülettel már voltak is vidéki jelentkezők.

— A törvényhatósági bizottsági tagválasztások A törvényhatósági bizottsági tagválasztások tudvalegole a jövő november hó 28-án lesznek. Míhez tartás vagett közöljünk az alábbi tudnivalókat: Az első kerülethez tartozik az egész belváros. Választási helyiség a városi székházban a kis tanácsterem. Választási elnök: Kiss Ottó helyettese, dr. Bruck Sámuel. A második kerülethez tartozik: Józsefváros, Istvánmegye városrésze, Katona város és Kis-úcsavölgy. Választási helyiség a felső városi iskola. Választási elnök: Tury Mátyás, helyettese Scheerer Antal. A harmadik kerülethez tartozik: Homok, Szálás, Rókus és Szent János városrészek. Választási elnök Latinovics János, helyettese, Meskó László. Választási helyiség: az alsó városi iskola.

— Gyilkosság. Rémes vérengrészt kapunk a szomszedező B-Baracsáról értesítést. Hétfőn vasár volt Baracsán, a mikor is a falu népe ki ment a vasárra. Az asszonyok bevásárolni, a férfiak pedig mulatni. Egyik vásárbeli sátrorkorcsmában is vigan volt néhány baracsiak lenegy. Az egész társaság már alaposan f-löntött a garatra, midőn a két Földvári testvér is betért a sátorba cigány-pacsenyére. Alig útek le, már is beleők kötöttek a duhajkodó részeg legények. A két testvér látva, hogy a legények verekedni akarnak, hát fölkeltek, hogy el-

hadják a korcsmát. Ebben a pillanatban elejük allott egyik duhajkodó, kirántott egy bicskát és egy pillanatra alatt belevagta az idősebb Földváry nyakszirjébe. Az ócses megg fel sem ocsudott meglepetéséből, midőn a merénylő őt is mell-len szarta. Az idősebb Földváry meg az nap behalott sebébe, a fiatal pedig élet és halál között lebeg. A merénylők nevei Csoka, Bikács és Takács. A gyilkos paraszt legények el vannak fogva.

— A cipészipari tanfolyam programja. Baján, 1902. évi január vagy február hónapban négy hétre terjedő, egész tanfolyam tartással járó cipészipari tanfolyam rendeztetik, melynek vezetésére kiváló szakitanított nyert meg a szegedi kereskedelmi és iparkamara. A tanfolyam programja a következő: Mértani mintarajz, a helyes mértékértel, aő, fűri-cipő-és csizma-szabásmintavágás, talp-és felsőbőrök ismeretése, kalukál-lás, lasztin-, vászonbélészkiszabás, természetes nagyság minták után, lábnyom lemásósa és azután a helyes kaptafanalakítás, a labállások ismeretése, azok magasságváltozása szerint. A tanmenet programja a cipésmestereség oly ágazataiból lesz összeállítva, melyek a legmagasabb szakértelmet követelik meg az önálló iparosoktól a munkák szakszerű elkészítésére és versenyképességre nevez. Részt vehetnek a tanfolyamon önálló cipésziparosok és oly segítők, kik életük 14 évét betöltötték és több mint két évet dolgoznak egy mesternél. Mintán a szakitanított díjazásról a kereskedelemügyi miniszter ur gondoskodik, a tanfolyam ingyenes és az aboa fölveendő díjat nem fizetnek. A tanfolyam eredményes bevégrezésről a vizsgázók részére bizonyítványok adának ki.

— Hosszu álom. Budapesti tudótónk írja, hogy tegnapéltől a Kerepesi úton Glück Jenő bajai győztes részeg segéd hirtelen össze-esett és rosszul lett. A gyorsan megjelent mentők konstataálták, hogy Glück mely álomba merült. Földünk 20 óra hosszat aludt és akkor is csak nagy nehezen tudták őt Rokuskörházban felebrészent. A hosszú álom oka az, hogy Glück dimatlanosság ellen morfiomtól vett be, de túl nagy adagot. Már túl van minden bajon, de hihetőleg másszor óvatossabb lesz bajai földünk.

Osztalysorsjegyel

ROTHSCHILD ZSIGMOND-nál
vásároljunk BAJÁN hol már számos nagyobb nyeresé-
glett sorsolva. A nyeresemények azonnal levonás nélkül fizetnek ki. A 9-ik
sorsjátékra, melynek 1. húzása már november 21-én és 22-én lesz, sorsjegyre
a következő árakért kaphatók: egész 12 kor., fél 6 kor., negyed 3 kor.,
egy nyolcad sorsjegy 1 1/2 koronáért. Vidékre postaköltséget nem számítok.

